

Deuteronomium 20: 19-20

Een klein leger heeft weinig, een groot leger heeft veel hout nodig, maar allebei kunnen ze er niet zonder.

Wanneer ze een stad omsingeld houden, zijn ze afhankelijk van hout, die kleine en grote legers. Ze gebruiken het als brandstof om 's avonds het eten klaar te maken en om 's nachts de bittere kou te verdrijven.

Ze bouwen er verdedigingswallen mee en maken er ladders van, waarmee ze bij een aanval tegen de stadsmuren opklimmen.

Geen boom is veilig voor het leger dat de tenten heeft opgeslagen bij een vijandige stad. Ook de fruitbomen niet waar in vreedstijd de inwoners van de stad van eten.

In Deuteronomium, in de wet die Mozes van God kreeg, in de Thora, vinden we een voorschrift dat de grote honger naar hout aan banden legt.

Want hoe sterk de behoefte aan hout ook is, de fruitbomen moeten ze laten staan.

We lezen dat ze de boomgaarden niet mogen vernietigen en hun bijlen moeten laten rusten.

Er worden twee redenen genoemd die dit gebod van God ondersteunen.

Ten eerste: het is gewoon het stomste, wat ze kunnen doen, fruitbomen omhakken.

Want ze moeten toch ook zelf eten.

Gelukkig voor ze, dat de Tora praktisch en wijs is.

Het gebod beschermt ze tegen hun eigen begeerte en verblinding.

Iets wat de wetten van God altijd voor ons doen.

De tweede reden waardoor het gebod wordt ondersteund, krijgt de vorm van een vraag:

En bovendien is een boom soms een mens, dat u tegen hem moet strijden?

Natuurlijk is een boom geen mens. Een boom kent het verschil niet tussen liefhebben en haten, tussen goed en kwaad, tussen vrijheid en manipulatie, tussen verantwoordelijkheid en egoïsme, tussen natuur en schepping.

De mensheid, wij dus, wij zouden dat het verschil wel kunnen kennen.

Alleen **wij** zijn gemaakt naar het evenbeeld van God.

De bomen zijn dat niet.

Toen Adam en Eva zich tussen de bomen voor God schuilhielden, riep Hij hen. Hij riep de mensen. Hij riep niet de bomen. Zijn vraag rolt nog altijd over de aarde: "*Mens, waar ben je?*" Met het concrete gebod dat tijdens de belegering van een stad geen fruitbomen mogen worden vernietigd, spreekt God ons aan.

Hij herinnert ons eraan: "*Denk erom, de aarde is niet van jullie. De aarde hebben jullie gekregen van Mij. En jullie heb ik geroepen om daarover te heersen en die ook te dienen en te bewaren. Dat geldt ook de bomen op aarde, die Ik geschapen heb.*"

Het heersen over de bomen gebeurt elk weekend, vertelde Veronika, Veronika van den Berg, een dochter van Coen en Marcella. Zij studeert Bos- en Natuurbeheer.

In het weekend gaan groepen mensen op pad om invasieve exoten, te ontwortelen en te verwijderen. Invasieve exoten zijn boomsoorten die de natuur in ons land uit balans brengen.

Beheren is namelijk balanceren. De bijbelse opdracht om de natuur te beheren is een zoeken naar balans. Een zoeken naar de balans in de natuur zelf, naar de balans tussen mens en natuur en ook naar de balans in onszelf, in onze psyche, in onze geest.

We laten ons niet door alarmerende klimaatverhalen uit evenwicht brengen.

Waarom niet?

Heel simpel. Omdat wij andere mensen, leken en deskundigen, met een gezonde wantrouwen tegemoet treden en God met groot vertrouwen.

En bovendien, we hebben meer dan genoeg te doen om ons, meer dan genoeg om mee bezig te zijn. We hebben geen tijd voor een aan het klimaat gerelateerde angst en somberheid

Want in de joodse traditie wordt het bijzondere, specifieke gebod om geen fruitbomen te vernietigen verbreed en op andere situaties betrokken.

Op deze manier wordt samengevat, wat dit gebod wil: *"Dit gebod, dit gebod om geen fruitbomen om te hakken, is niet alleen van toepassing op fruitbomen, maar iedereen die borden en pannen breekt, kleding scheurt, een gebouw sloopt, een waterbron drooglegt, of voedsel vernietigt, overtreedt dit gebod."*

Wanneer we Gods gebod serieus nemen en het in praktijk brengen, wanneer we doen, wat God vraagt,

dan stemmen we in met wat we als allereerste regel aan het begin van deze viering zongen: *Aan U behoort, o Heer der heren, de aarde met haar wel en wee.*

De aarde is van God met al haar wel, met al haar heerlijke schoonheid en ook met al haar wee, met al haar milieuproblematiek.

Omdat de aarde van God is, daarom laten we ons niet opsluiten in de schaduw van klimaatangst, doemscenario's en ons door anderen opgedrongen schuldgevoelens.

Want kijk, er is een andere schaduw, één waar wij onze angst kunnen omwisselen voor rust en vertrouwen, één waar wij onze somberheid en wanhoop kunnen omruilen voor nieuwe hoop, één waar wij ons terecht en onterecht schuldgevoel overwinnen en waar ons hart en onze handen bevrijd worden. In deze schaduw zijn wij te vinden, in de schaduw van Jezus Christus, de appelboom, *"Jesus Christ, the Appletree"*. Amen.